

Čís. 15735.

Kupující jest oprávněn odstoupiti od smlouvy, odevzdal-li mu prodávající automobil bez typového osvědčení (certifikátu).

(Rozh. ze dne 8. ledna 1937, Rv II 12/35.)

Žalobkyně koupila od žalovaného pro svůj obchod se zeleninou automobil, žalovaný jí však nedodal při odevzdání vozu certifikát, a to ani v dodatečné lhůtě, již mu k tomu účelu žalobkyně dala. Žalobkyně proto žalovanému, který před tím odbyl její žádost o vydání certifikátu výrokem, aby si sami o něj napsali Zemskému úřadu v B., oznámila, že od smlouvy odstupuje. Žalobě na zrušení kupní smlouvy a vrácení zboží, jež žalobkyně dala žalovanému na srážku z kupní ceny, bylo vyhověno soudy všech tří stolic, nejvyšším soudem z těchto

d ů v o d ů :

Podle § 18 min. nař. č. 81/1910 ř. z. má býti při změně držby motorového vozidla odevzdán certifikát nástupci v držbě. Vůz byl žalobkyni prodán dne 15. června 1932, odevzdán pak dne 4. července 1932 bez certifikátu. Jestliže žalovaný do 27. července 1932 nic neučinil k opatření certifikátu, bez něhož žalobkyně nemohla užívati vozu, jest schválně úsudek odvolacího soudu, že prohlášení žalovaného vůči žalobkyni jest pokládati za vážné a konečné odmítnutí obmeškalého dodání certifikátu. Z toho, že mu žalobkyně přes to poskytla lhůtu k dodání certifikátu do večera dne 28. července 1932, nelze vyvozovati, že tím její prohlášení o okamžitém odstupu od smlouvy pozbylo významu a že vznikl žalovanému nárok na novou přiměřenou lhůtu. Ostatně z ustanovení čl. 356 obch. zák. plyne, že stačí, že strana smlouvě věrná oznámí, že zrušuje smlouvu pro obmeškání druhé strany a že pak skutečně sečká ještě přiměřený čas, aby liknavý smluvník mohl dohoniti, co zameškal, a není potřebí jejího zvláštního prohlášení o poskytnutí lhůty. Žalobkyně prohlásila znova smlouvu za zrušenou dopisem svého právního zástupce z 1. srpna 1932 a podala žalobu dne 10. srpna 1932, takže do té doby sečkala. Žalovaný netvrdil ani, že lhůta byla nepřiměřeně krátká, ani že nemohl opatřiti certifikát do té doby. Jeho činnost po 27. červenci záležela jedině v tom, že podal žádost o vrácení certifikátu u Zemského úřadu v B., ale to nestačilo, když žalobkyně nemohla vozu bez certifikátu užívati, aby tím napravil svou dosavadní nečinnost a odvrátil zrušení smlouvy, jež proto žalobkyně právem vyslovila.

Čís. 15736.

Nejde o smlouvu úplatnou, dá-li si žena něco slíbiti jen za to, že bude žít s druhým smluvníkem (manželem) jako družka.

(Rozh. ze dne 9. ledna 1937, Rv I 587/35.)

Žalovaný slíbil žalobkyni bezplatný byt ve svém domku, a to po dobu jejího vdovství a jejím dvěma synům až jeden měsíc po její smrti, jestliže se k němu přestěhuje jako družka života a zavázal se, že právo bytu dá i knihovně zajistiti. Žalobkyně slib ten přijala, k žalovanému se přistěhovala a společně s ním žila. N i ž š í s o u d y vyhověly žalobě na zjištění práva bydlení se žádostí o jeho knihovní vklad.

N e j v y š š í s o u d žalobu zamítl.

D ů v o d y :

Nešlo o pouhý nezávazný slib žalovaného, nýbrž o smlouvu mezi oběma stranami ujednanou. Podle názoru nižších soudů jde o smlouvu úplatnou. S tímto názorem nelze souhlasiti. Žalobkyně byla ochotna státi se družkou života žalovaného, poskytne-li jí a jejím dvěma synům ve svém domku právo bydlení a dá právo to knihovně zajistiti. Kladla mu proto poskytnutí práva bydlení za podmínku, chce-li, aby na jeho návrh přistoupila a žila s ním jako družka života. Její ochotu státi se družkou žalovaného a její žití se žalovaným nelze však pokládati za úplatu za poskytnutí práva bydlení. Neboť jako manželka nemá proti manželovi nároku na odměnu za to, že se stane neb stala jeho manželkou, že s ním žije v manželském společenství a že mu vede domácnost, tak nemá takového nároku ani družka života. Kdyby měla nárok na nějakou odměnu, pak by již nebyla družkou života, nýbrž byla by jeho hospodyní neb služkou. Že by žalobkyně měla pouze takové postavení, sama přímo vylučuje, ježto tvrdí, že podle ujednání se žalovaným žila s ním společně; že žádala za právo bytu jako odměnu za vedení domácnosti a že jí to žalovaný za to slíbil, ani sama netvrdila. Žalobkyně neměla proto na propůjčení práva bezplatného bydlení žádného nároku, nejde proto o smlouvu úplatnou, nýbrž o smlouvu darovací ve smyslu § 938 obč. zák., poskytl-li jí žalovaný právo bydlení, aby se rozhodla s ním žití jako jeho družka života. Z pouhé ústní darovací smlouvy sjednané bez skutečného odvezdání nevzniká však pro příjemce daru žalobní právo (§ 943 obč. zák.) a bylo by k platnosti této smlouvy zapotřebí notářského spisu. Takový spis by ovšem nebyl nutný, kdyby dovolatel byl žalobkyni již odevzdal byt, v němž má podle darovací smlouvy vyhrazeno právo bydlení. Neboť doslov § 943 obč. zák. »skutečné odevzdání« má na rozdíl od pouhého darovacího slibu význam okamžitého provedení právního výsledku smluvního (Sb. n. s. č. 9448). Tím však, že žalobkyně bydlila společně se žalovaným v jeho domku, jí žalovaný ještě neodevzdal do užívání byt smlouvou vyhrazený, a žalobkyně ani sama netvrdila, že jí žalovaný byt smlouvou vyhrazený odevzdal a sám bydlil u ní. K poskytnutí práva bytu bylo proto zapotřebí notářského spisu a ježto ten sepsán nebyl a také ujednaný byt žalovaný žalobkyni neodevzdal, není žalobní nárok již z toho důvodu oprávněn.

Čís. 15737.

Dodatek »stavitel« ke znění firmy slouží k bližšímu označení osoby majitele firmy po případě závodu a je dovolen.

(Rozh. ze dne 13. ledna 1937, R I 1479/36.)